

DEBAT CIUTADÀ (XXX): L'ESTAT DE L'EDUCACIÓ A BALEARS (VII)

L'EDUCACIÓ INQUIETA LES FAMÍLIES

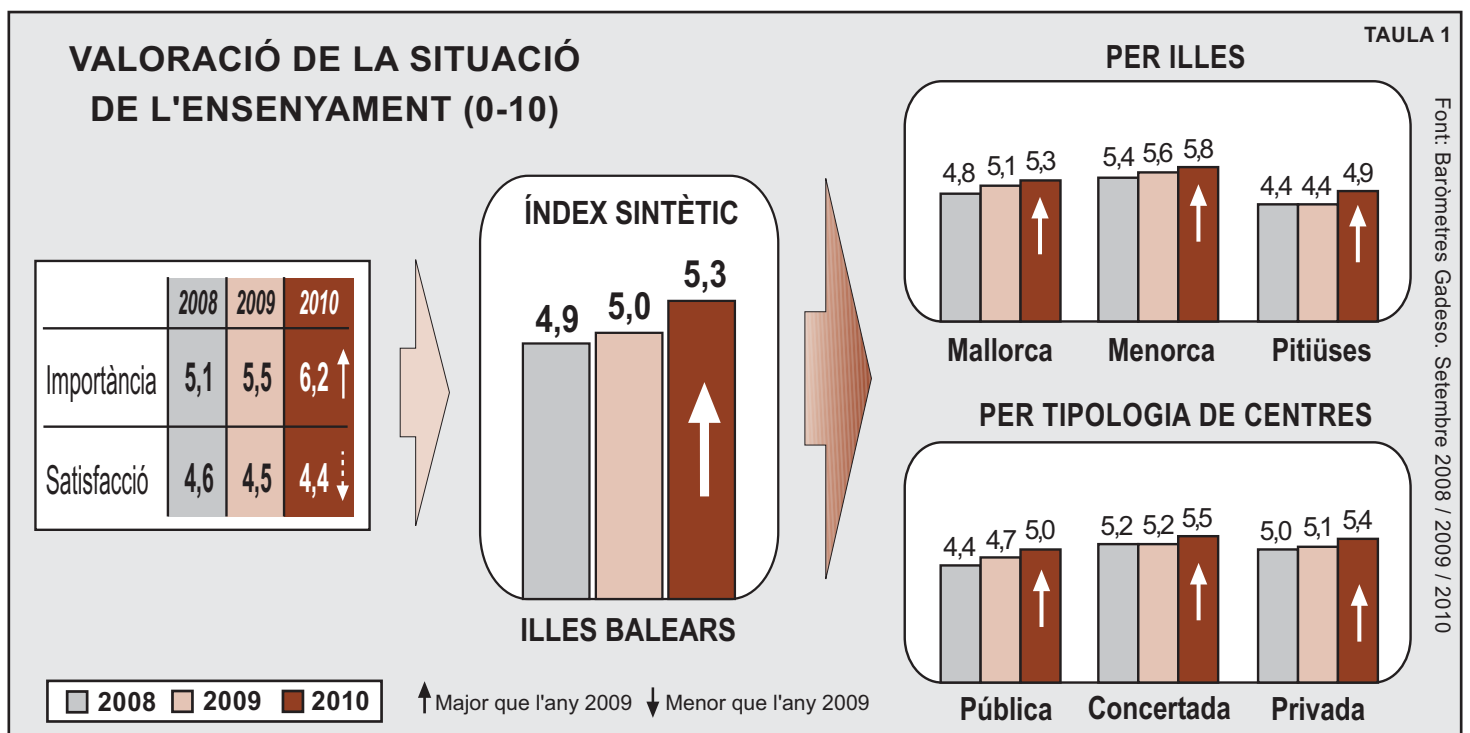
Coincidint amb l'inici del curs escolar, Quaderns Gadeso ja fa anys que publica els resultats més significatius de l'anàlisi de situació del sistema educatiu de Balears. Aquesta anàlisi es realitza a partir de la importància que atorguen els ciutadans i ciutadanes de les illes a l'educació, el seu nivell de satisfacció i les causes d'aquestes valoracions. També s'estudien els principals problemes detectats en el sistema educatiu i les mesures de millora que s'haurien d'adoptar. A més de l'habitual anàlisi diferenciat per illes, oferim les dades desglossades per tipologia de centre (escola pública, concertada i privada).

Com ja s'ha dit, aquest número de Quaderns Gadeso forma part d'una **sèrie d'investigacions** que es realitzen anualment sobre el sistema educatiu. Això permet, per una banda, tenir una radiografia de la situació actual i, per una altra, observar la tendència dels indicadors al llarg del temps.

A la taula número 1 es pot comprovar com la **importància** que els ciutadans i ciutadanes de les illes atorguen a la formació dels nostres nins i joves augmenta en relació als anys anteriors, degut sobretot a la relació que es fa entre una bona educació i l'obtenció d'un lloc de feina, vinculació que augmenta en una època de crisi com la que vivim actualment. Per part seva, la **satisfacció** de la ciutadania envers la situació de l'ensenyament experimenta una lenta però continua baixada en els darrers temps.

En qualsevol cas, cal afegir que aquest augment de la importància no es veu reflectit en una major **implicació dels pares i mares** en l'educació dels seus fills. Es demanden solucions referides als centres i als mestres, però encara no es veu que l'educació és un procés no només destinat a l'adquisició de coneixements, sinó a la formació integral dels nins i joves, i en el que, a més dels mestres, han de participar necessàriament i de manera activa les famílies.

Combinant la importància i la satisfacció s'obté l'**índex sintètic**, que ens permet observar d'un sol cop d'ull la valoració de la situació actual de l'ensenyament a Balears i la seva tendència. **Menorca** continua sent l'illa on millor es valora l'educació, mentre que les **Pitiüses** enregistren l'índex més baix de les illes.

AUGMENTA LA IMPORTÀNCIA...

Com ja s'ha dit a la primera pàgina, per conèixer realment les percepcions dels ciutadans de Balears és necessari analitzar quin grau d'importància atorguen a l'educació i en quina mesura hi estan satisfets.

A més de les dades purament numèriques, hem volgut esbrinar quins són els factors determinants del rellevant augment en el nivell d'importància que s'ha produït enguany.

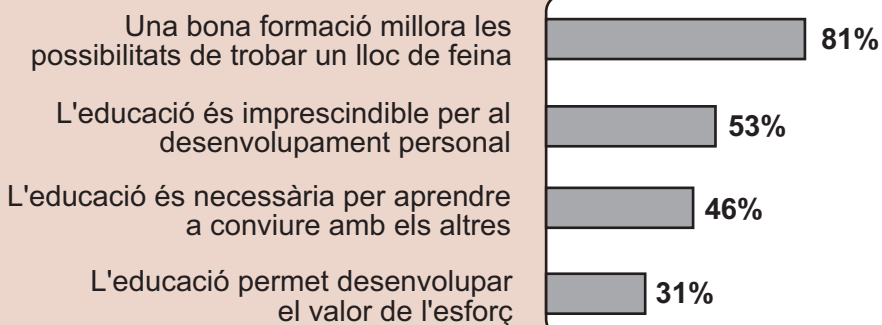
TAULA 2

IMPORTÀNCIA PER ILLES

Mallorca	6,4 ↑
Menorca	6,8 ↑
Pitiüses	5,4 ↑
BALEARS	6,2 ↑

Font: Baròmetres Gadeso. Setembre 2010

FACTORS DETERMINANTS

La situació actual de crisi socioeconòmica ha influït en l'augment de la importància que atorguen les famílies a l'educació. Aquest augment s'observa a cada una de les illes de la nostra comunitat. Les famílies consideren, de manera majoritària i cada cop amb més intensitat, que una bona formació és imprescindible, si bé no per garantir,

si per millorar les **possibilitats d'accedir a un lloc de feina estable i de qualitat** (un 81% així ho creu). Altres factors determinants de l'increment de la importància, encara que en menor mesura, són el **desenvolupament personal**, la capacitat per **conviure i respectar els altres** i la posada en valor de la **cultura de l'esforç**.

...I BAIXA LA SATISFACCIÓ

Des de ja fa uns anys, el grau de satisfacció dels ciutadans i ciutadanes de Balears envers el sistema educatiu experimenta una lleugera però continua baixada, situant-se enguany, i utilitzant termes escolars, molt per sota de l'aprobat (especialment preocupants són les dades enregistrades a Mallorca i a les Pitiüses). Igualment com hem fet amb la importància, s'analitzaran els factors que més han influït en aquesta disminució de les valoracions.

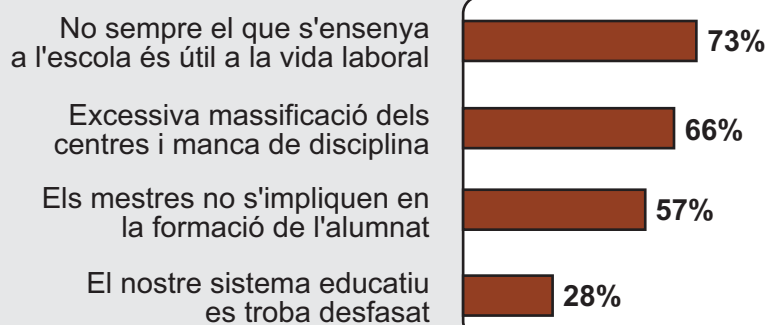
TAULA 3

SATISFACCIÓ PER ILLES

Mallorca	4,2 ↓
Menorca	4,7 ↓
Pitiüses	4,3 =
BALEARS	4,4 ↓

Font: Baròmetres Gadeso. Setembre 2010

FACTORS DETERMINANTS

Com es pot deduir del que hem vist fins ara, en època de crisi les famílies tendeixen a veure l'educació com una eina per accedir al món laboral i obtenir un treball estable i lluny de la precarietat. Així doncs, el principal motiu de l'escassa valoració observada és la **manca de relació entre el que s'apren durant el període formatiu i el que**

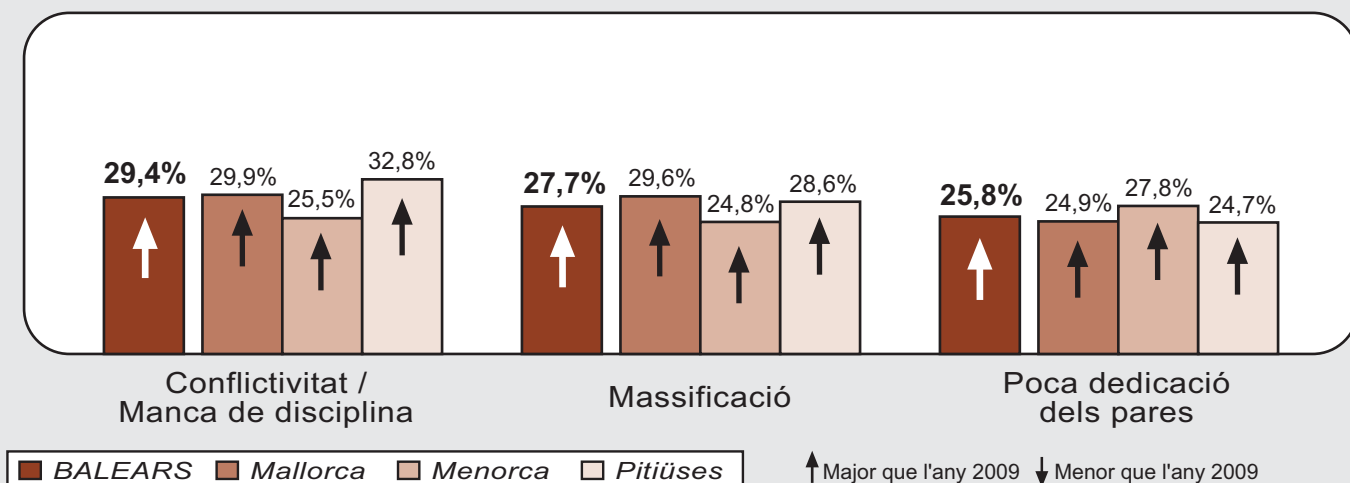
s'exigeix en el mercat de treball. Després hi apareixen la **massificació** que pateixen els nostres centres escolars i la **poca disciplina** que s'hi observa i la **escassa implicació dels mestres** en la formació de l'alumnat. Com hem vist abans, com que l'educació es delega a l'escola i els mestres, els problemes també s'hi focalitzen.

ANÀLISI PER ILLES

A les pàgines següents oferim una anàlisi dels principals problemes detectats per les famílies dins el sistema educatiu de la nostra comunitat i les mesures de millora que s'haurien d'aplicar per solucionar-los. Seguint la tònica habitual de les investigacions de la Fundació Gadeso, els resultats s'ofereixen desglossats per illes.

TAULA 4

PRINCIPALS PROBLEMES PER ILLES

Baròmetres Gadeso. Setembre 2010

Com es pot comprovar a la taula número 4, la **conflictivitat i la manca de disciplina** que es viu als centres escolars continua figurant com a primer problema destacat per les famílies de la nostra comunitat. Val a dir que aquesta problemàtica és més accentuada a les Pitiüses que a la resta de Balears.

En segon lloc es situa la **massificació** que pateixen els centres de les illes. Existeix la percepció que les escoles es troben molt per sota de les seves possibilitats, amb les aules i els equipament saturats, i que això perjudica la qualitat de l'educació.

Per últim, la tercera posició l'ocupa l'**escassa dedicació dels pares** en el procés educatiu dels seus fills. Aquest problema es destaca sobretot a l'illa de Menorca, on es situa com a primera preocupació.

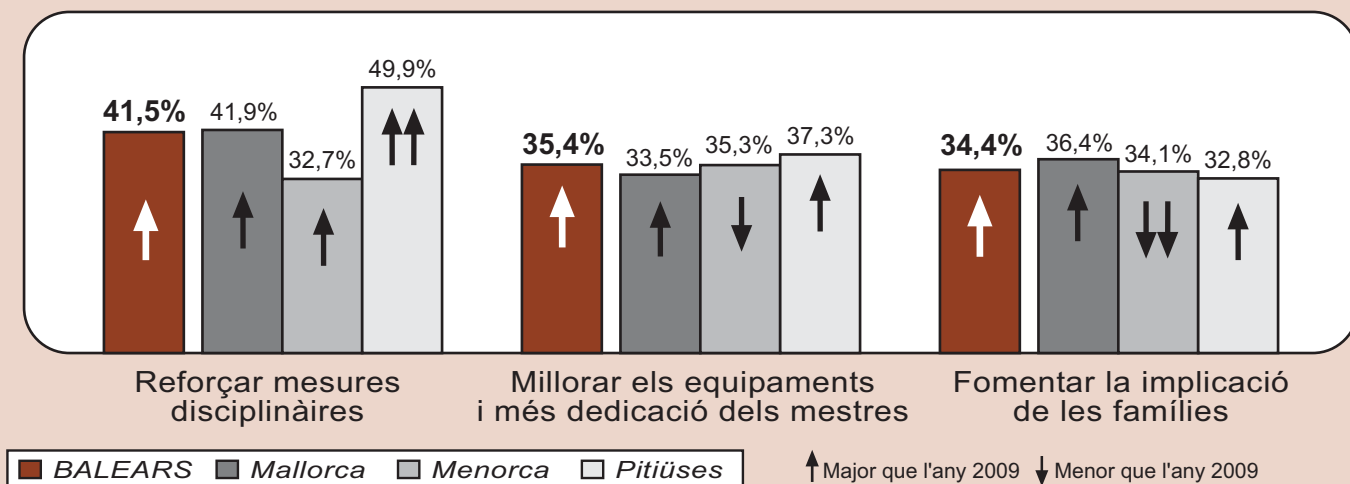
I, com es reflecteix a la taula inferior, a cada problema correspon una solució. Així doncs, la primera mesura de millorar que segons les famílies il·lenques s'hauria d'adoptar és el **reforçament de les mesures disciplinàries** als centres escolars. Cal destacar que la meitat dels ciutadans i ciutadanes d'Eivissa i Formentera són d'aquesta opinió.

La **millora dels equipaments i una major implicació dels mestres** ocupen el segon lloc entre les mesures necessàries, per davant del **foment de la implicació dels pares i mares en l'educació dels fills**.

Això últim es situa en la mateixa línia del que ja hem comentat: les famílies estan cada cop més preocupades per l'educació però encara centren les seves demandes en els centres i els mestres, sense que la seva implicació en el procés tenguí encara carta de ciutadania.

TAULA 5

PRINCIPALS MESURES DE MILLORA PER ILLES

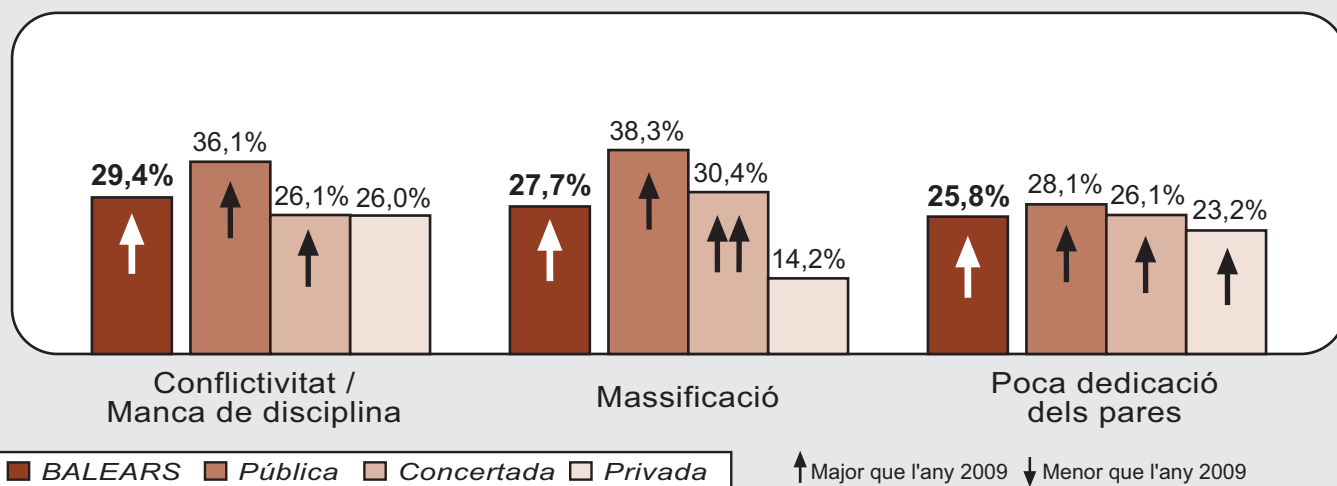
Baròmetres Gadeso. Setembre 2010

ANÀLISI PER TIPOLOGIA DE CENTRES

A més de realitzar l'anàlisi dels principals problemes i mesures de millora per illes, hem considerat oportú estudiar les diferències que es poden donar segons els centres siguin públics, concertats o privats. Pareix haver-se instal·lat en l'imaginari col·lectiu, i les dades següents pareixen confirmar-ho, que a l'escola pública existeixen més problemes que als centres concertats o privats.

TAULA 6

PRINCIPALS PROBLEMES PER TIPOLOGIA DE CENTRES

Baròmetres Gadeso. Setembre 2010

Com ja hem apuntat, la intensitat dels problemes destacats per les famílies de Balears és major si ens referim als centres públics, sobretot pel que fa a la **conflictivitat i manca de disciplina** i a la **massificació** de les aules i equipaments.

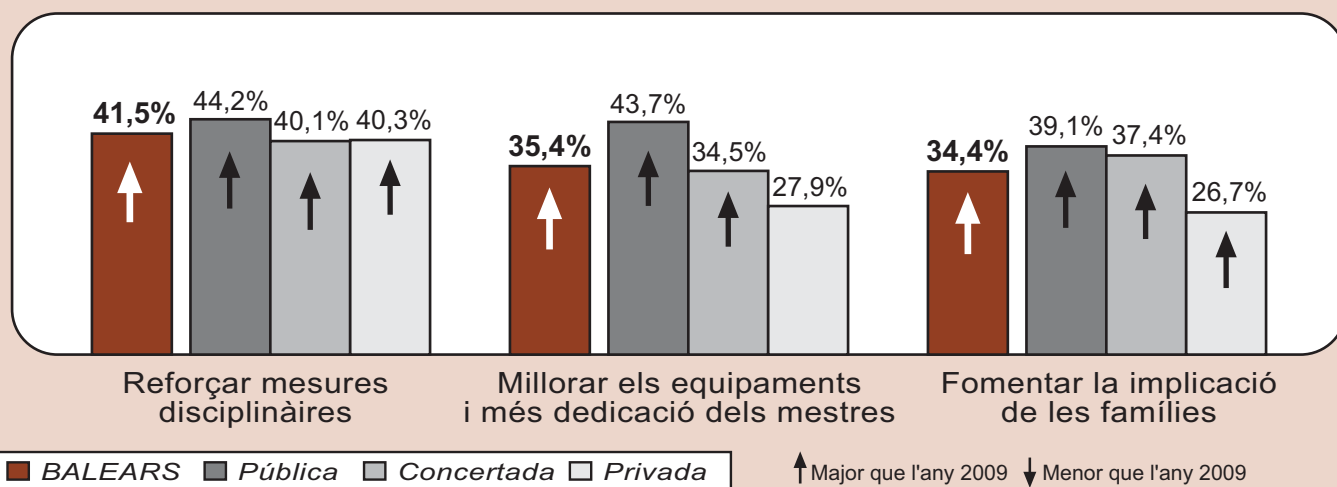
Precisament aquesta saturació es situa com a principal preocupació a les escoles públiques (38,3%), doncs provoca una disminució de la qualitat de l'educació i unes dificultats afegides de gestió per part del professorat i dels equips directius. Com és natural, els centres privats no presenten problemes de massificació.

Les mesures de millora destacades es corresponen de nou amb els principals problemes: **reforçar les mesures disciplinàries** per lluitar contra la conflictivitat i **millorar els equipaments** per eliminar la saturació existent.

La **implicació de les famílies** en el procés de formació dels nins i joves, tot i ser un pilar bàsic del procés educatiu, encara no ha assolit la importància que hauria de tenir. No ens cansarem de repetir-ho: no es pot delegar totalment l'educació dels fills en l'escola i els mestres, doncs, per tenir èxit, el procés formatiu necessita el suport i la implicació de les famílies.

TAULA 7

PRINCIPALS MESURES DE MILLORA PER TIPOLOGIA DE CENTRES

Baròmetres Gadeso. Setembre 2010